

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มนววัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

Administrative skills of school administrators in the 21st century
of administrators in Nawawattana Group schools Under the jurisdiction of the
Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 2

รัชชาวิชัย วงศ์คำ¹ และ มীনมาส พรานป่า²

Rutchavit Wongkam¹ and Meanmas Pranpa²

สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Educational Administration Branch Faculty of Teacher Training College Phranakhon Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹rutchavit@gmail.com

Received March 11, 2024; Revised March 28, 2024; Accepted April 21, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน ประชากร คือ ครูในโรงเรียนกลุ่มนววัฒนา จำนวน 156 คน จาก 9 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 แบบ ได้แก่ 1) แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .989 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 2) แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง โดยสัมภาษณ์ผู้บริหาร 3 คนที่เลือกแบบเฉพาะเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า

1) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และทักษะมนุษย์ 2) แนวทางการพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะมนุษย์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดรับ เปิดใจ และเปิดกว้างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รับฟังความคิดเห็นแล้วจึงนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาและ

การแก้ไขปัญหาพร้อมกัน มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานทั้ง 4 ฝ่าย ที่ถูกต้องตามกฎหมายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำมาบริหารงานได้มีประสิทธิภาพ และมีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ให้ทันกับโลกยุคปัจจุบัน

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร; ผู้บริหารสถานศึกษา; ศตวรรษที่ 21

Abstract

This article aims 1) To study the management skills of educational institution administrators in the 21st century. 2) To present guidelines for developing the management skills of school administrators in the 21st century. Mixed methods research model. The population is 156 teachers in Nawawattana Group schools from 9 schools. There are 2 types of tools used to collect data: 1) The questionnaire is a 5-level estimation model with a confidence value of .989. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation. and 2) structured interviews. By interviewing 3 specifically selected executives. The research results found that

1) Overall, the skills of school administrators in the 21st century are at a high level and when considering each aspect, it was found that all aspects were at a high level, including communication skills. Organizational management skills Technology and digital skills creative skills and human skills.

2) Guidelines for developing the skills of school administrators in the 21st century these include human skills, which school administrators must be receptive to, open-minded, and receptive to their subordinates listen to opinions and then analyze them to find ways to develop and solve problems together. Have knowledge and experience in working in all 4 departments in accordance with the regulations of the Ministry of Education. in order to effectively manage the work and have an understanding of how to use technology correctly and appropriately to keep up with the current world.

Findings from this research. Educational institution administrators can use educational institution administrator skills in the 21st century as a guideline for developing educational management. To have

quality according to educational standards in order for educational institutions to continue to be efficient and effective

Keywords: Administrative Skills; Educational Institution Administrators; The 21st Century

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากศตวรรษที่ผ่านมาอย่างสิ้นเชิง นั่นคือระบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบการเมืองการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ ระบบสาธารณสุข ต่างถูกพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง และความเหมาะสมกับปัจจุบัน รวมทั้งระบบการศึกษาด้วยเช่นกัน ทุกยุคทุกสมัย การศึกษามีความสำคัญกับมนุษย์อย่างยิ่ง เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ของบุคคล และสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ สร้างองค์ความรู้ขึ้นจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการปฏิรูปการเรียนรู้จะต้องเป็นผู้นำที่มีความมุ่งมั่นที่จะต้องทำงานให้สำเร็จให้ได้ซึ่งเป้าหมายที่แท้จริงของการบริหาร คือเพื่อการพัฒนาผู้เรียนซึ่งโลกในยุคศตวรรษที่ 21 องค์การทางการศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแนวคิดปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่องค์กร การบริหารการศึกษาจะประสบความสำเร็จและมีคุณภาพย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของ "ผู้นำ" (Anutrakul, 2022)

ผู้นำในศตวรรษที่ 21 ในยุคไทยแลนด์ 4.0 คือ ผู้ที่มีความสามารถนำพา พัฒนา และเปลี่ยนแปลงองค์กรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมองเห็นการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นโอกาส การทราบวิธีการค้นหาการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้อง ผู้นำต้องสร้างการเปลี่ยนแปลงของแผนปฏิบัติการ ในการปรับแต่งสิ่งต่าง ๆ ให้แตกต่างจากเดิม โดยอาจจะกระทำอย่างรวดเร็วหรือกระทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีหน้าที่ในการจัดกระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรเพื่อพัฒนา เน้นผลการปฏิบัติงานโดยส่วนรวมมากกว่าการเน้นไปที่ผลงานของแต่ละคนในองค์กร ให้บุคลากรในองค์กรรับรู้ถึงผลการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ และวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ที่องค์กรเผชิญอยู่ เช่น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค Jedaman (2019) ได้กล่าวไว้ ซึ่งเป็นทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรมี และสามารถนำทักษะด้านต่างเกี่ยวกับการบริหารมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดต่อสถานศึกษา

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มนววัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความชำนาญ เชี่ยวชาญ ริเริ่มสร้างสรรค์บริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสนองต่อการแข่งขัน ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป และนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และสามารถนำทักษะด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดต่อสถานศึกษา

บทความวิจัยนี้นำเสนอระดับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนกลุ่มนววัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนมากยิ่งขึ้นและพัฒนาการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติต่อไป ในฐานะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาในหน่วยงาน โดยเป็นผู้กำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินการเป็นแบบอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติงานร่วมกัน จนทำให้เกิดผลสำเร็จ จึงจำเป็นต้องเป็นผู้มีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มนววัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มนววัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มนววัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดต่าง ๆ ดังนี้

Mongkolsathien (2020) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึงพฤติกรรม การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่แสดงออกถึงกระบวนการใช้ ความสามารถ ความ คล่องแคล่ว ความชำนาญสามารถกระตุ้นใจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและอนาคต

Boonsa-at (2020) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความชำนาญ เชี่ยวชาญ ริเริ่ม สร้างสรรค์บริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสนองต่อการแข่งขัน ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป และนำพาสถานศึกษาให้ประสบ ความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา

ดังนั้น ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษา ในการปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความชำนาญ มีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และนำพา สถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องต่อการแข่งขันที่ทันสมัย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาทักษะที่สำคัญของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ทักษะ ได้แก่

1) ทักษะการสื่อสาร

Preechanontakul (2020) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ หมายถึง ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจ การวางแผน การจัดการการจัดบุคลากรปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวก การ ประสานงาน และการสร้างการสื่อสารทางการพูด การเขียนที่มีประสิทธิภาพ การวิเคราะห์ การเข้าถึง การ จัดการ การบูรณาการ การประเมินทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิผลเชิงปฏิสัมพันธ์ร่วมกับ ผู้อื่น โดยรอบรู้ในการสร้างประสิทธิภาพจึงห้วงเวลาที่เหมาะสมในการฟังการพูดในโอกาสต่าง ๆ

2) ทักษะความคิดสร้างสรรค์

Namnu (2018) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and Creative thinking skill) หมายถึง กระบวนการทางสมองในการแปลความหมายของข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลหรือสิ่งเราได้ อย่างเป็นระบบจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ได้อย่างเป็นองค์รวม คิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ เป็นแบบอย่างและกระตุ้นให้บุคลากรได้ริเริ่มความคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการ ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดผลดีในการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

3) ทักษะมนุษย์

Namnu (2018) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human relations skill) หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น มีความยืดหยุ่น เข้าใจความแตกต่างและความต้องการของแต่ละบุคคล มีวิธีการต่าง ๆ สร้างแรงจูงใจ ให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความเข้าใจธรรมชาติ พฤติกรรมของมนุษย์ สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล และเสริมสร้างความร่วมมือซึ่งกัน

และกันภายในสถานศึกษา ตลอดจนประสานงานและการให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน จากความหมายต่าง ๆ ข้างต้น

4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร

Jedaman (2019) ได้ให้ความหมายว่า ผู้นำในศตวรรษที่ 21 เป็นผู้ประสานงานในองค์กรให้เกิดการทำงานที่ราบรื่น ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และประสานงานนอกองค์กรให้เกิดภาคีเครือข่ายร่วมคิด ร่วมจัดการศึกษาต้องมีการประนีประนอม (Compromise) ผู้นำต้องพยายามไม่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความขัดแย้งในองค์กร เป็นผู้ประนีประนอมเมื่อเกิดปัญหา มีการประชาสัมพันธ์ (Public Relations) ผู้นำต้องสนับสนุนให้ทุกคนทำรายงานผลการดำเนินงาน และนำรายงานมาประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ ผู้นำจะต้องให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานทุกเรื่องเป็นห่วงเป็นใยตลอดเวลาจะประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงาน การพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ทุกคนมีความก้าวหน้า การให้อภัยการตักเตือนการเป็นกัลยาณมิตร

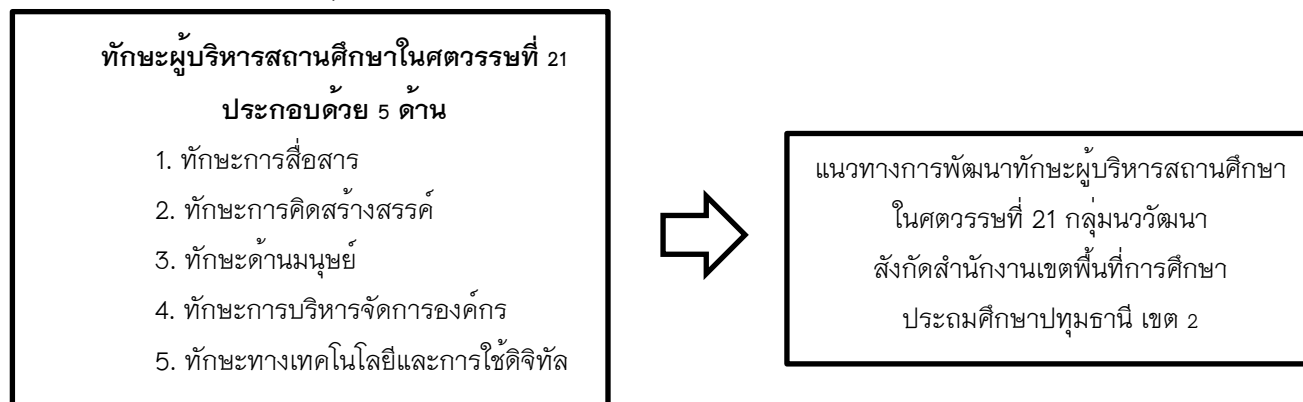
5) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล

Chiamthong (2018) ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนน่าเชื่อถือเข้าใจง่าย ทั้งการพูดการเขียนสามารถสรุปประเด็นได้ชัดเจนถูกต้องรัดกุมสามารถเจรจาต่อรองนำเสนอความคิดได้ ทั้งระหว่างบุคคลระดับกลุ่มและในที่สาธารณะสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนอื่น ๆ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้แก่ชุมชนและองค์กรภายนอกด้วยวิธีการและช่องทางที่หลากหลาย

ดังนั้น แนวทางการพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีดังนี้ 1) ทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามเป้าหมาย และมีการสื่อสารอย่างเป็นกัลยาณมิตร 2) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษามีจินตนาการที่ถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และถูกต้องตามหลักกฎหมาย เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจและปฏิบัติตามได้ง่าย 3) ทักษะมนุษย์ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดรับ เปิดใจ และเปิดกว้างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รับฟังความคิดเห็นแล้วจึงนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน 4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน ทั้ง 4 ฝ่าย ที่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำมาบริหารงานได้มีประสิทธิภาพ และ 5) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ให้ทันกับโลกยุคปัจจุบัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ 3) ทักษะด้านมนุษย 4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร 5) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน ประชากร คือ ครูในกลุ่มนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 มี 9 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 156 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดย 1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อกำหนดขอบเขต และกรอบแนวคิด แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 2) สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข 4) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม เท่ากับ 1.00 โดยค่าดัชนีความสอดคล้องจะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (Phattiyathane, 2010) จึงจะถือว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหา 5) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และเสนออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.989 6) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูล

โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ.2566 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ.2567 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปรากฏผลการวิจัย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนกลุ่มนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

(N=156)

ด้าน	ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับทักษะผู้บริหารสถานศึกษา			
		μ	σ	แปลผล	อันดับ
1	ทักษะการสื่อสาร	4.70	0.46	มากที่สุด	1
2	ทักษะความคิดสร้างสรรค์	4.68	0.49	มากที่สุด	3
3	ทักษะมนุษย	4.68	0.50	มากที่สุด	3
4	ทักษะการบริหารจัดการองค์กร	4.69	0.48	มากที่สุด	2
5	ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.69	0.48	มากที่สุด	2
เฉลี่ยรวม		4.69	0.48	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนกลุ่มนวัตกรรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.48$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.46$) รองลงมาคือ ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.48$) ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.48$) ด้านมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.49$) และด้านทักษะมนุษย ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.50$)

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ดังนี้

1. ด้านทักษะการสื่อสาร ได้แก่

1) นโยบายของ สพฐ. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติงานได้ทุกที่ทุกเวลา และจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปรับตัว พัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารอยู่ตลอดเวลา

2) การสื่อสารแบบ face-to-face ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะด้านวิชาการ ทักษะความรู้ในด้านต่าง ๆ ของการบริหารการศึกษา เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ นั้น ๆ สู่มือผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3) การสื่อสารอย่างเป็นกัลยาณมิตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจการทำงานของครูผู้ใต้บังคับบัญชา สอบถามถึงสาเหตุ ปัญหาในการปฏิบัติงานโดยไม่มีอคติ และใช้คำพูดที่ชวนฟัง แสดงถึงความห่วงใยที่ออกมาจากใจอย่างแท้จริง

2. ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่

1) ความคิดสร้างสรรค์ คือ จินตนาการของแต่ละบุคคล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีจินตนาการที่ถูกที่ควร เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และถูกต้องตามหลักกฎหมาย มิฉะนั้น อาจจะทำให้ตนเองนั้นเดือดร้อนได้

2) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องอธิบายความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ให้ผู้อื่นเข้าใจและปฏิบัติตามได้ง่ายและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตนเองตั้งไว้ได้สำเร็จ

3) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องไม่ยึดติดกับองค์ความรู้เดิม ปรับเปลี่ยนให้ทันยุคทันสมัยอยู่ตลอดเวลาและไม่จำกัดความคิดสร้างสรรค์ของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อจะได้มีแนวคิด และรูปแบบใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน

3. ด้านทักษะมนุษย์ ได้แก่

1) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเปิดรับ เปิดใจ และเปิดกว้าง แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเปิดรับ คือ รับฟังปัญหา สาเหตุ ความคิดเห็น ของผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนา หรือการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เปิดใจ คือ มีความเป็นห่วงเป็นใย ช่วยเหลือ ส่งเสริมพัฒนาหน้าที่การทำงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเจริญก้าวหน้า ไม่มีอคติ หรือชื่นชอบเป็นพิเศษต่อใครคนใดคนหนึ่งเปิดกว้าง คือ เป็นคนเข้าถึงได้ง่าย อธิบายดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และหาภาคีเครือข่ายใหม่ ๆ เพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพในการทำงานของตน

2) เน้นการพูดคุย ก่อนการออกคำสั่ง เพราะจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ทำงานด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะได้ผลลัพธ์ และประสิทธิภาพที่ดี

3) มุ่งเน้นเป็นองค์กรแห่งความสุข โดยยอมรับความเห็นต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม โดยอยู่ในกฎระเบียบ และพยายามอย่าบังคับหรือออกคำสั่งมากเกินไป เพราะจะทำให้การทำงานไม่ราบรื่น ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาหน่วยงาน หรือสถานศึกษา

4. ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ได้แก่

1) ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานทั้ง 4 ฝ่าย ที่ถูกต้อง ตามกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำองค์ความรู้นั้นมาบริหารงานได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ

2) เมื่อเกิดปัญหาผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องออกหน้ารับแทนผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ออกบัดความรับผิดชอบ และหาวิธีการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

3) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี กับบุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อสร้าง ภาติเครือข่ายที่สามารถช่วยเหลือหน่วยงาน หรือสถานศึกษาได้ ตลอดจนวางกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดความสำเร็จต่อหน่วยงาน หรือสถานศึกษาได้

5. ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ได้แก่

1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งในยุค ปัจจุบัน ผู้บริหารจะต้องมีไลน์ไว้ใช้ในการแจ้งนโยบายต่าง ๆ จากหน่วยงานต้นสังกัด และเฟสบุ๊คในการ ประชาสัมพันธ์การทำงานของตนเอง หรือสถานศึกษาที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่

2) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก เพื่อป้องกัน ข้อมูลส่วนตัว และข้อมูลทางราชการ เพราะในยุคปัจจุบันมีมิจฉาชีพบนโลกออนไลน์อยู่มากมาย

3) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำ และเป็นแบบอย่างในการใช้ทักษะทางเทคโนโลยีและ การใช้ดิจิทัลมาสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนกลุ่มนวัตินาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 2 ผู้วิจัยมีการอภิปรายผล ดังนี้

1. ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนกลุ่มนวัตินา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 โรงเรียนกลุ่มนวัตินา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 2

ได้เข้าร่วมการพัฒนาทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในหลายโครงการที่หน่วยงานจัดขึ้น ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน และสรุปข้อมูลได้อย่างชัดเจนตรงประเด็น มีการสื่อสารภาษาไทยได้อย่างดีเยี่ยม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และส่งเสริมให้บุคลากรมีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน สร้างสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร โดยเคารพในความแตกต่างของบุคคล มีการจัดประชุมบุคลากร วางแผน จัดทำตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยแบ่งภาระการบริหารงานเป็น 4 ฝ่าย ดังนี้ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณและการเงิน 3) การบริหารบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป และประสานงานในองค์กรให้เกิดการทำงานอย่างราบรื่น มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และประสานงานองค์กรต่าง ๆ ให้เกิดภาคีเครือข่าย รวมถึงประชาสัมพันธ์และพัฒนาองค์กรบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และปฏิบัติกับบุคลากรอย่างเป็นกัลยาณมิตร และผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ ใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยจากหลากหลายแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือเพื่อการตัดสินใจ และใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานของสถานศึกษาไปสู่องค์กรภายนอกได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Namnu (2018) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Preechanontakul (2020) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทักษะเทคโนโลยี และด้านทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ผลมาจากการวิจัยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารในโรงเรียนกลุ่มนวัตกรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ด้านทักษะการสื่อสาร เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย และภาษาอังกฤษได้ ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าร่วมโครงการที่พัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษของตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งอาจจะเป็นรูปแบบออนไลน์ก็ได้
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องชักชวนคุณครูให้มีการรณรงค์ พูดภาษาอังกฤษในสถานศึกษาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 วัน เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อหา เพิ่มความรู้ให้กับตนเอง

ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาที่จะส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีกระบวนการคิด และนวัตกรรมที่แปลกใหม่ เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมฝึกอบรม พัฒนาตนเองให้เกิดทักษะกระบวนการคิดที่แปลกใหม่ และสามารถนำความรู้นั้นมาใช้ได้จริงในหน่วยงาน หรือสถานศึกษาของตน

2) ผู้บริหารสถานศึกษาถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมพัฒนาตนเองเองนั้นสู่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ได้นำความรู้มาช่วยกันพัฒนาหน่วยงาน หรือสถานศึกษา จนเกิดเป็นนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพของตนเอง

ด้านทักษะมนุษย์ เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และเป็นที่ปรึกษา โดยให้คำปรึกษาครูและบุคลากรในโรงเรียน ได้แก่

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาจิตใจ บริหารอารมณ์ของตนเองให้แจ่มใส มีสติอยู่ตลอดเวลา โดยการนั่งสมาธิ หรือปฏิบัติธรรม เพื่อให้เกิดสติปัญญามาช่วยแก้ไขเรื่องต่าง ๆ ให้ผ่านพ้นไปด้วยดี

2) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าร่วมการอบรม การจัดการปัญหาต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน เพราะบางเรื่องผู้บริหารสถานศึกษาอาจจะยังไม่มีประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาเรื่องนั้น ๆ จะต้องไปเรียนรู้ประสบการณ์จากคนอื่น เพื่อมาช่วยแก้ไขปัญหาลงไปได้อย่างดี

ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำการหลักการบริหารที่เน้นโรงเรียนเป็นฐาน และวงจรบริหารงานคุณภาพเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ได้แก่

1) เข้าประชุม และรับฟังนโยบายจาก สพฐ. อยู่เป็นประจำ โดยให้คุณครูเข้ามามีส่วนร่วมในการรับฟังร่วมกัน

2) เข้าร่วมการอบรม ที่มีเนื้อหาเรื่อง การจัดระบบการบริหารงานการศึกษา เพื่อนำความรู้มาพัฒนาต่อยอดในงานบริหาร

ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล เพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ได้แก่

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดระบบการทำงานให้อยู่ในรูปแบบสารสนเทศ เพื่อสะดวกต่อการพัฒนาโรงเรียน และรายงานข้อมูลต่อหน่วยงานต้นสังกัด

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดคุณครูไปเรียนรู้อบรมการใช้เทคโนโลยี ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน เพื่อเกิดการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพได้อย่างต่อเนื่อง

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนกลุ่มนวัตวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านทักษะการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้

ดิจิทัล ด้านมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ และด้านทักษะมนุษย์ เรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ

ในด้านทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติงานได้ทุกที่ทุกเวลา และจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปรับตัว พัฒนางค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะด้านวิชาการ ทักษะความรู้ในด้านต่าง ๆ ของการบริหารการศึกษา เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ นั้น ๆ สู่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และมีการสื่อสารอย่างเป็นกัลยาณมิตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา สอบถามถึงสาเหตุและปัญหาในการปฏิบัติงานโดยไม่มีอคติ และใช้คำพูดที่ชวนฟัง แสดงถึงความห่วงใยที่ออกมาจากใจอย่างแท้จริง

ในด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีจินตนาการที่ถูกที่ควร เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และถูกต้องตามหลักกฎหมาย มิฉะนั้น อาจจะทำให้ตนเองนั้นเดือดร้อนได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องอธิบายความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ให้ผู้อื่นเข้าใจและปฏิบัติตามได้ง่ายและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตนเองตั้งไว้ได้สำเร็จ และผู้บริหารสถานศึกษาต้องไม่ยึดติดกับองค์ความรู้เดิม ปรับเปลี่ยนให้ทันยุคทันสมัยอยู่ตลอดเวลาและไม่จำกัดความคิดสร้างสรรค์ของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อจะได้มีแนวคิด และรูปแบบใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน

ในด้านทักษะมนุษย์ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเปิดรับ เปิดใจ และเปิดกว้าง แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดรับ คือ รับฟังปัญหา สาเหตุ ความคิดเห็น ของผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนา หรือการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เปิดใจ คือ มีความเป็นห่วงเป็นใย ช่วยเหลือ ส่งเสริมพัฒนาหน้าที่การงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเจริญก้าวหน้า ไม่มีอคติ หรือชื่นชอบเป็นพิเศษต่อใครคนใดคนหนึ่ง เปิดกว้าง คือ เป็นคนเข้าถึงได้ง่าย อธิบายดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และหาภาคีเครือข่ายใหม่ ๆ เพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพในการทำงานของตน เน้นการพูดคุย ก่อนการออกคำสั่ง เพราะจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะได้ผลลัพธ์ และประสิทธิภาพที่ดี มุ่งเน้นเป็นองค์กรแห่งความสุข โดยยอมรับความเห็นต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม โดยอยู่ในกฎระเบียบ และพยายามอย่าบังคับหรือออกคำสั่งมากจนเกินไป เพราะจะทำให้การทำงานไม่ราบรื่น ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาหน่วยงาน หรือสถานศึกษา

ในด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานทั้ง 4 ฝ่าย ที่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำองค์ความรู้ นั้นมาบริหารงานได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพเมื่อเกิดปัญหาผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องออกหน้ารับแทนผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่บอกปิดความรับผิดชอบ และหาวิธีการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี กับบุคลากรทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายที่สามารถช่วยเหลือ

หน่วยงาน หรือสถานศึกษาได้ ตลอดจนวางกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดความสำเร็จต่อหน่วยงาน หรือสถานศึกษาได้

ในด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารจะต้องมีไลน์ไว้ใช้ในการแจ้งนโยบาย ต่าง ๆ จากหน่วยงานต้นสังกัด และเพชบุรีในการประชาสัมพันธ์การทำงานของตนเอง หรือสถานศึกษาที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก เพื่อป้องกันข้อมูลส่วนตัว และข้อมูลทางราชการ เพราะในยุคปัจจุบันมีมิจฉาชีพบนโลกออนไลน์อยู่มากมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำ และเป็นแบบอย่างในการใช้ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลมาสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะมนุษย์มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเปิดรับเปิดใจ และเปิดกว้าง แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเปิดรับ คือ รับฟังปัญหา สาเหตุ ความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนา หรือการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน มุ่งเน้นเป็นองค์กรแห่งความสุข โดยยอมรับความเห็นต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม โดยอยู่ในกฎระเบียบ และพยายามอย่าบังคับหรือออกคำสั่งมากจนเกินไป เพราะจะทำให้การทำงานไม่ราบรื่น

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีจินตนาการที่ถูกที่ควร เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และถูกต้องตามหลักกฎหมาย มิฉะนั้น อาจจะทำให้ตนเองนั้นเดือดร้อนได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องอธิบายความคิดสร้างสรรค์ของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจและปฏิบัติตามได้ง่าย เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตนเองตั้งไว้ได้สำเร็จ และผู้บริหารสถานศึกษาต้องไม่ยึดติดกับองค์ความรู้เดิม ปรับเปลี่ยนให้ทันยุคทันสมัย อยู่ตลอดเวลาและไม่จำกัดความคิดสร้างสรรค์ของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อจะได้มีแนวคิด และรูปแบบใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน และแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาที่จะส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีกระบวนการคิด และนวัตกรรมที่แปลกใหม่ เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบองค์ความรู้ที่สำคัญ คือ ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาอื่น ๆ โดยควรให้ความสำคัญกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

1. ควรศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

References

- Anutrakul, S. (2022). *Digital literacy skills*. Online. <https://erp.mju.ac.th/articleDetail.aspx?qid=1246>
- Boonsa-at, N. (2020). *21st-century skills affecting the academic leadership of school administrators under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office* [Master's thesis, Silpakorn University].
- Chiamthong, K. (2018). *The 21st-century school administrators' skills under the Secondary Educational Service Area Office 32* [Master's thesis, Mahasarakham Rajabhat University].
- Jedaman, P. (2019). Strategic leadership in the 21st century for sustainable transition in education management 4.0. *Mahasarakham Rajabhat University Journal*, 13(2), 1–15.
- Mongkolsathien, P. (2020). *Development of indicators for 21st-century management skills of school administrators under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3* [Master's thesis, Uttaradit Rajabhat University].
- Namnu, M. (2018). *The 21st-century school administrators' skills under the Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 2* [Master's thesis, Rajamangala University of Technology Thanyaburi].
- Phattiyathane, S. (2008). *Educational assessment*. Kalasin: Prasan Kanphim.
- Preechanontakul, N. (2020). *The 21st-century school administrators' skills affecting academic administration under the Office of the Vocational Education Commission in Rayong, Chanthaburi, and Trat provinces* [Master's thesis, Rambhai Barni Rajabhat University].